

PROSEDYRE		
Tiltak mot fugler og dyr	Dok. nr.:	ZV-P-F150-00
	Versjon/Ikrafttr. Dato:	1.0
	Utarbeidet av:	Pål Ranestad
	Kontrollert av:	Geir Havenstrøm
	Godkjent av/dato:	Stig Jone Nevland

1.0 FORMÅL

Formålet med denne prosedyren er primært å sikre at fugler og dyr ikke er til fare eller hinder for lufttrafikken, sekundært at fugler og dyr behandles på en slik måte at det oppstår minst mulig skade på disse ved gjennomføring av nødvendige sikkerhetstiltak.

2.0 OMFANG

Hva

Prosedyren omfatter tiltak mot fugler og dyr innenfor flyplassgjerdet og i innflygingssektor/pir nord for terskel 18, heretter også kalt vugl- og viltkontroll.

Hvem

Prosedyren gjelder for plasstjenesten.

Gyldighetsområde

Hele Stavanger lufthavns område og i innflygingssektor/pir nord for terskel 18.

3.0 ANSVARFORHOLD

Flyplassjef er ansvarlig for at innsamling av data og iverksetting av nødvendige tiltak for å redusere konflikt mellom fugler/dyr og fly gjennomføres. Oppgaven med å ivareta dette er tillagt plasstjenesten.

Flyplassjef kan gi dispensasjon for å fravike denne prosedyren.

Teamleder er ansvarlig for at personell som utfører fugl- og viltkontroll har relevant opplæring.

Teamleder er ansvarlig for at kun personell med godkjent opplæring gis tilgang til våpen og verktøy som krever slik opplæring

Den enkelte bruker av våpen og annet verktøy som laser og varselskrik er ansvarlig for sikker bruk.

4.0 GJENNOMFØRING

4.1 Generelt

Flytryggingskomiteen er lufthavnens øverste organ innenfor fugl- og viltkontroll. Oppdatert medlemsliste er beskrevet i referatene fra flytryggingskomiteens møter, kunngjort på intranett

Flytryggingskomiteen skal:

- Behandle flyplassjefens rapport om lufthavnens arbeid med tiltak mot fugler og dyr (jfr. punkt 4.5).
- Godkjenne Avinors tiltak for å hindre kollisjon mellom fly og fugler/ dyr på og i den umiddelbare nærhet av lufthavnen, utarbeidet med bakgrunn i denne rapporten.
- Behandle saker angående tiltak mot fugler og dyr på minst ett møte i året, og ellers ved behov.

4.1.1 Overvåking

Teamleder med sitt mannskap er ansvarlig for å holde øye med eventuelle fugler og dyr på og i nærheten av lufthavnen, rapportere samt iverksette fastsatte tiltak for å forhindre kollisjon fly/fugl-dyr. Lufthavnen har eget kjøretøy som bemannes H16, for overvåking av og tiltak mot fugler og dyr. Bemanning av eget kjøretøy for fugl- og viltkontroll markeres i GAT.

I tillegg har alle som arbeider på lufthavnen et ansvar for å rapportere nærvær av fugler som kan utgjøre en trussel mot flyging. Varsel skal gis lufthavnvakt eller kontrolltårn

4.1.2 Risikobasert arbeid

Lufthavnen skal årlig utarbeide risikomatrix for birdstrike. Data fra siste 5 års innrapporterte birdstrikes skal legges til grunn ved utarbeidelse av matrisen. Arter som ligger i rød del av matrisen vil være arter som det fokuseres på med hensyn til tiltak. Sikkerhetssjef utarbeider slik matrise, etter mottak av liste over birdstrikes mottatt fra Zoologisk museum.

Tabellen i punkt 4.3 oppdateres årlig, arter (og flokker) merket med rød risiko skal prioriteres foran arter og flokker merket med gul risiko. Arter merket med grønn risiko skal kun prioriteres om de opptrer i flokk.

4.2 Preventive tiltak

Preventive tiltak er tiltak som bidrar til å gjøre lufthavnområder mindre attraktive for fugler og dyr.

4.2.1 Long Grass Policy (LGP)

Gressarealer på lufthavnen skal vedlikeholdes i henhold til LGP, det vil si at det skal klippes slik at det er mellom 15 og 20 cm høyt. Klippe-rutiner er beskrevet i Plania

4.2.2 Henlegging av avfall

Dumping av husholdningsavfall eller annet organisk avfall er ikke tillatt innenfor lufthavnens område. Lufthavnvakten og Airport Patrol skal under patruljering være observant på dette forhold samt rapportere uautorisert dumping av avfall i nærheten av lufthavnen.

Mating av fugler er forbudt.

4.2.3 Inngjerding

Lufthavnområdet er inngjerdet, flettverksnett i minimum 2 meters høyde samt topptråd slik har gjerdet er 2,5 meter total høyde. Maksimum åpning under gjerdet skal være 10 cm. Gjerdet inspiseres daglig, rutine er beskrevet i Airport Patrols instruksjer og i Plania

4.2.4 Tromling av gressarealer/innsamling av egg/reir

Lufthavnen kan tromle gressarealer ved rullebaner for å fjerne reder/egg.

Egg kan også samles inn. I forhold til tromling vil dette gi mindre "matavfall" for andre fugler og dyr.

4.2.5 Insekter og biller

Lufthavnen har ikke iverksatt tiltak for å fjerne bestemte typer insekter eller biller. Hageoldenborre er ikke en billeart som er aktiv på lufthavnen (kilde Zoologisk museum)

4.2.6 Forstyrre fugler får de "habituerer" (slår seg til)

Ved å uroe fugler før de habituerer antallet fugler på flyplassområdet kunne reduseres:

- Jaging i skumringen om morgenen vil kunne gi effekt utover dagen
- Jaging før fugler bygger reir kan bidra til færre hekkende fugl om våren
- Jaging i skumringen om kvelden kan gi færre fugl om natten

Hekkende fugl er vanskelig å "flytte". Fugl som har slått seg til ro for kvelden eller dagen, kommer raskere tilbake.

4.3 Fjerning eller spredning av fugl og dyr

Fuglene på hele lufthavnens område skal til stadighet forstyrres og eventuelt skytes med sikte på å skape et fiendtlig miljø for de fugler som holder til på lufthavnen.

Dyr kan utgjøre en trussel for luftfartøyer, rådyr skal felles når de er innenfor flyplassgjerdet. Hare, grevling og rev skal holdes under oppsikt og jages eventuelt felles om de ansees å være til hinder for trygg luftfart

Lufthavnen har eget kjøretøy for fugl- og viltkontroll. Bemanning av kjøretøyet er beskrevet i GAT.

Fugl- og viltkontroll utføres med følgende metoder, H24 (enkelte metoder setter krav til lysforhold):

- Kontinuerlig inspeksjon på hele lufthavnområdet. Skremme fugl som har slått seg ned på lufthavnområdet (uopatruljering).
- Skremmeskudd
- Laser
- Scarecrow varsleskrikl.
- Andre metoder som rop eller slamring med bildør
- Fugl skytes dersom det ikke er mulig å skremme dem vekk. Merk at rødlistede arter ikke kan skytes. Avinor er gitt tillatelse til å felle ikke- rødlistede arter. Det bør skytes minimum en fugl ukentlig, for å opprettholde fuglenes opplevelse av at flyplassen er et fiendtlig område

Rådyr skal forsøkes jaget ut av lufthavnområdet. Er dette ikke mulig, skal dyret felles. Kontrolltårnet skal holdes orientert om dyrenes bevegelser. Dyr skal holdes lengst mulig vekk fra trafikkområdet på lufthavnen. Lufthavnen har fellingstillatelse for et begrenset antall dyr i løpet av kalender året. Lokal viltnevd har gitt generell fellingstillatelse (doculive 200900896), da alle rådyr på flyside ansees å være en fare for flysikkerheten. Felling av rådyr/storvilt skal registreres i Mesys.

Oversikt over dyr- og fuglearter som frekventerer lufthavnen				
Art	Årstid / Sted	Tiltak (effekt av laser og varselskrik er beskrevet i 4.3.2 og 4.3.3)	Risiko enkelt fugler	Risiko flokker
Knoppsvane	Hele året/terskel 18			
Fiskemåke	Hele året / hele flyplassen	Laser, varselskrik, skremmeskudd, skarpe skudd, laser om våren i Sømmevågen, for å redusere antall hekkefugler		
Gråmåke	Hele året / hele flyplassen	Laser, varselskrik, skremmeskudd, skarpe skudd, laser om våren i Sømmevågen, for å redusere antall hekkefugler		
Hettemåke	Hele året / hele flyplassen	Laser, varselskrik, skremmeskudd, laser om våren i Sømmevågen, for å redusere antall hekkefugler		
Diverse ender	Hele året / kanaler og Sømmevågen	Overvåkes, laser om våren i Sømmevågen, for å redusere antall hekkefugler		
Makrellterne	Vår og sommer / Sømmevågen	laser om våren i Sømmevågen, for å redusere antall hekkefugler		
Vipe	Vår, sommer og høst, gressområder og asfalt	Laser, varselskrik, skremmeskudd		
Tjeld	Vår, sommer og høst, gressområder og asfalt	Laser, skremmeskudd, skarpe skudd. Hekkende fugl bør tas ut, er vanskelige jage		
Storspove	Vår, sommer og høst, gressområder og asfalt	Laser, skremmeskudd		
Sniper og vadere	Vår, sommer og høst, gressområder og asfalt	Laser, skremmeskudd		
sandlo	Vår, sommer og høst, gressområder og asfalt	Laser, skremmeskudd, skarpe skudd		
Kråke	Hele året / hele flyplassen	Laser, varselskrik, skremmeskudd, skarpe skudd		
Kornkråke	Vinter / hele flyplassen	Laser, varselskrik, skremmeskudd, skarpe skudd		
Ringdue	Hele året / gressområder	Laser, varselskrik, skremmeskudd, skarpe skudd		
Småfugl	Hele året / hele flyplassen	Tiltak kun ved flokker, skremmeskudd		
Stær	Hele året / hele flyplassen	Tiltak kun ved flokker, skremmeskudd, Patrol 2		
Rev	Hele året /hi ved golfbanen	Jage vekk fra rullebane, avlive		
Hare	Hele året / hele lufthavnen	Jage vekk fra rullebane		
Rådyr	Hele året / hele lufthavnen	Jage ut eller avlive		
Grevling	Hele året / hele lufthavnen	Jage vekk fra rullebane, tette hi, avlive		

Rødlistede fugler er skrevet med rød tekst. Skal ikke skytes

Særlige trekk ved fuglelivet på Stavanger lufthavn:

- Kråketrekk morgen og kveld i Sømmevågen
- Måkers adferd avhenger av deres modus. Når de hviler, trekker de lenger unna om de blir jagd. Leter de etter mat, kan de flytte seg fram og tilbake mellom ulike steder, om de jages.
- Måker trives på rullebane om natten om sommeren. Fokus på dette ved flytrafikk om natten
- Vipe og Tjeld hekker tidlig i sesongen, bør forstyrres mye i mars og april, før hekketida
- Tjeld er vanskelig å jage. Besøkende fugler er lettskremte, men fugler som har slått seg til, for hekking, er svært vanskelige. Skarpe skudd for avliving anbefales
- Måker og terner hekker på piren i nord og i sanden mot Solabukta, må forstyrres i april og mai, før hekketida, med laser og skremmeskudd
- Kråke som får være i fred kan tiltrekke seg andre fugler (de opplever området trygt)
- Hettemåker kan opptre i banekant ved rotasjonsområdet for fly, insekter virvles opp
- Sandlo opptre tidvis i flokke på rullebane i trekkperioder høst og vår
- Svanepar hekker på piren nord for terskel 18.
- Bruk av laser, varselskrik og skremmeskudd når fugl slår seg til ro vil redusere antall fugl på flyplassen om natten.
- Revehi ved golfbane
- Tidvis rådyr inne på lufthavnområdet

4.3.1 Bruk av våpen i forbindelse med fugl- og viltkontroll

4.3.1.1 Oppbevaring

Ammunisjon og våpen skal oppbevares i godkjent våpenskap.

Ammunisjon:

- Mindre mengder ammunisjon og våpen i bruk for fugl- og viltkontroll kan oppbevares i kjøretøy avsatt til formålet. Er kjøretøy parkert slik at det ikke er under kontroll av sjåfør eller vakt, skal det låses om det er våpen i kjøretøyet.
- Ammunisjon for skremming skal fysisk skilles fra skarp ammunisjon.

Våpen

- Skal ikke være ladet under lagring.
- Når våpen/kjøretøy med våpen overlates til annen tjenestemann, skal det kontrolleres at våpen ikke er ladet. Unntak er revolver for skremmeskudd. Denne kan være ladet, skremmepatron skal ikke være montert.

4.3.1.2 Bruk av våpen

Revolver for skremmeskudd:

- Vindu rulles helt ned.
- Hanen spennes ikke.
- Revolverens løp vendes mot åpent vindu før skremmepatron settes i løpet
- Hele revolveren føres ut av vindu før hanen spennes og skudd avfyres
- Skudd avfyres oppover i 45 graders vinkel, fortrinnsvis med hele revolveren foran frontvindu eller over bilens tak. Sikker bakgrunn innenfor 150 meter
- Hørselsvern benyttes (head-set i bilen)
- Ved "klikk" gjentas avtrekk 2 ganger. Ved fortsatt klikk rettes revolveren i ufarlig retning i minst 30 sek. Ammunisjon legges så tilside i 15 minutter før den destrueres som blindgjenger.

Rifle:

- Rifle skal kun lades utenfor kjøretøy.
- Skudd skal ikke avfyres fra kjøretøy, alltid mot sikker bakgrunn
- Hørselsvern skal benyttes

Hagle:

- Bil stanses, vindu åpnes.
- Våpenets løp rettes ut av vindu og oppover.
- Våpen lades
- Hørselsvern benyttes (head-set i bilen)
- Skudd avfyres med løpets munnig godt utenfor bilen, mot sikker bakgrunn (haglpatron nr 3 gir 325 meter sikkerhetsavstand, lavere nr. gir økt sikkerhetsavstand)
- Ved "klikk", vent 15 sekunder før patron tas ut og destrueres som blindgjenger

4.3.1.3 Sikkerhet

- Bruker av våpen er ansvarlig for ethvert skudd som løsnes, og følgene av dette. Rødlistede arter skal ikke skytes.
- Våpen skal ikke rettes mot andre personer, uavhengig om det er ladd eller ikke.
- Våpen skal kontrolleres om det er ladd, ved enhver overlevering fra en person til en annen.

- Det skal ikke benyttes annen ammunisjon enn den som er beregnet for våpenet.
- Våpen som er skadet skal ikke benyttes.

4.3.1.4 Vedlikehold

- Våpenløp skal rengjøres etter hvert skift der det har vært brukt.
- Våpen skal ukentlig pusses og rengjøres og settes inn med et tynt lag olje.

4.3.1.5 Spesiell krav til personell og utstyr

Bruk av hagle og rifle forutsetter gjennomført og godkjent jegerprøve. Prosedyren skal være gjennomgått før personell gis anledning til å bruke rifle eller hagle.

Revolver for skremmeskudd kan benyttes av personell som er gitt opplæring i bruk av denne (ZV-P-F150-02)

Våpen skal være innelåst i skap. Kun teamleder eller utrykningsleder har adgang til å låse opp våpenskap og levere ut våpen. Våpen skal kun utleveres til godkjent personell. Det skal være kvitteringslister for uttak og innlevering av våpen.

4.3.2 Bruk av laser LEM50

4.3.2.1 Ansvar

Teamleder er ansvarlig for at operatør av LEM50 er gitt opplæring i bruk av LEM50. Operatør av LEM50 er ansvarlig for at LEM50 benyttes i henhold til denne prosedyren.

4.3.2.2 Operativ bruk

Laseren skal kun brukes til bortskremming av fugler som sitter på bakken.

Laseren skal ikke peke direkte på fuglene, men kjøres i langsomme bevegelser over fuglene i en høyde av maksimalt 1 meter. Sikte kan benyttes, aktiveres ved å vri bryter. Siktet deaktiveres når det ikke er i bruk.

Laseren aktiviseres i maksimum 10 sekunder, for å unngå varmgang. Slukkes i minimum 10 sekunder før den igjen tennes.

Laseren skal alltid peke nedover, eller slik at lyset treffer bakke på en slik måte at operatøren kan se lyset på bakken.

Laseren skal benyttes i overensstemmelse med fabrikkens utarbeidede veiledning. Den skal ikke benyttes mot gjenstander som kan gi reflekser. Den må ikke anvendes mot bygninger, direkte mot fly hverken på bakken eller i luften, mot biler eller andre steder hvor der er risiko for at den kan blende. Den skal ikke rettes mot mennesker.

Laseren skal som hovedregel kun benyttes utenfor kjøretøy, men i spesielle tilfeller kan den brukes fra biler dersom det skjer ut av et *åpent* vindu. Speil skal da vendes vekk fra bilen, ref punkt 6.3

Laseren kan brukes til å "sweepe" banen umiddelbart før et fly skal lande eller lette. For å unngå risiko for å blende piloter skal laseren slukkes senest et minutt før et fly lander. Laseren skal tilsvarende slukkes når et fly som skal starte kjører inn på rullebanen.

Laseren skal primært brukes innenfor lufthavnens område.

Utenfor lufthavnens område kan den benyttes på følgende steder, etter avtale med lokale myndigheter:

- Pir for innflygingslys i Sømmevågen

Laseren skal brukes i kombinasjon med andre skremmemidler for å gi størst mulig virkning.

4.3.2.3 Oppbevaring

Når laseren ikke er i bruk skal den oppbevares slik at kun personell med opplæring får tilgang til laseren. Laseren skal ansees som våpen, og derfor oppbevares på tilsvarende måte som de våpen som benyttes i birdcontrol.

Batterier tas ut av laseren og legges til lading, når laseren ikke er i bruk.

4.3.2.4 Sikkerhetsregler

Om laser-lyset rettes direkte mot et øye, kan øyet skades. Det er derfor viktig at operatør alltid ser den grønne lysprikken mot bakke. Videre vil alle reflekterende flater kunne sende laserlyset videre i en for operatøren ukjent retning, tilsvarende rikosjett fra et våpen. Derfor skal alle reflekterende flater unngås.

Vær oppmerksom på at vann og regn kan gi uønskede reflekser.

Ved bruk fra bil er risiko for reflekser større, ved at

- vindu er lukket
- laser rettes mot kjøretøyets speil
- laseren kan være vanskeligere å "styre" stabilt

Laser-lyset kan gi øyeskader, men er ellers ikke farlig for personell.

Laser-lyset skader ikke utstyr på og ved rullebanen

4.3.2.5 Spesielle krav til personell

Opplæring i bruk av LEM50, ref ZV-P-F150-02

4.3.2.6 Erfaringer med bruk av Laser LEM 50

- Måker skremmes opp på lang avstand. Skremmes også om en lyser vertikalt inn i flokk. Benyttet sammen med skremmeskudd gir god effekt
- Duer fly rett vekk
- Tjeld: Virker på de fleste, men hekkende fugl lar seg i mindre grad forstyrre
- Storspove forstyrres, god effekt
- Kråker: ved å lyse på bakken kan en også "styre" fugler som flyr
- Vipe: Krever litt mørkere forhold, men gir da god effekt. Også sammen med skremmeskudd
- Fasan: ingen virkning
- Generelt:
 - siktet er et godt hjelpemiddel på lange avstander
 - Ikke rapportert ubehag som følge av reflekser, men generell bruk kan gi "kløe" i øyene etter bruk.

4.3.3 Bruk av Varselskrik PATROL 2

4.3.3.1 Ansvar

Teamleder er ansvarlig for at operatør av SCARECROW PATROL 2 (heretter kalt Patrol 2) er gitt opplæring i bruk av Patrol 2.

Operatør av Patrol 2 er ansvarlig for at Patrol 2 benyttes i henhold til denne prosedyren.

4.3.3.2 Operativ Bruk av PATROL 2

Patrol 2 skal kun brukes til bortskremming av fugler fra lufthavnens område.

Patrol 2 skal benyttes i overensstemmelse med fabrikkens utarbeidede veiledning. Patrol 2 skal som hovedregel kun benyttes utenfor kjøretøy, men i spesielle tilfeller kan den brukes fra biler dersom det skjer ut av et *åpent* vindu.

Fugleart identifiseres og Patrol 2 stilles inn på riktig fugletype.

innstilling	Fugleart/lyd engelsk	Fugleart/lyd norsk	Virker også på
A	Megafoninnstilling for tale / rop ved bruk av mikrofonen		
B	Pigeon	Due	
C	Black headed gull	Hettemåke	Gråmåke og fiskemåke
D	Herring gull	Gråmåke	Fiskemåke og hettemåke
E	Common gull	Fiskemåke	Hettemåke og gråmåke
F	Starling	Stær	
G	Rook	Kornkråke	Kaie
H	Jackdow	Kaie	Kornkråke
I	Crow	Kråke	
J	Lapwing	Vipe	

Før enhver aktivering av Patrol 2 skal tårnet kontaktes for å sikre at det ikke er eller forventes flytrafikk de påfølgende 10 minuttene. Stor flokker fugl kan løfte seg fra bakken på flere hundre meters hold, for så å oppholde seg i lufta i flere minutter.

Patrol 2 rettes mot fugleflokken og aktiviseres. Lydnivå settes på lavt nivå og økes til fuglene reagerer. Lyd aktiveres så i ca 90 sekunder. Fugleflokken vil løfte seg i løpet av et halvt minutt og enten trekkes mot lydilden eller trekke vekk fra denne. Se matrise nedenfor

Unntaksvis kan fugl skytes om flokken flyr mot lydilden, men i hovedsak skal ingen aksjoner utover aktivisering av Patrol 2 gjennomføres.

Aksjonen avsluttes når flokken er flyttet vekk fra kritisk område.

4.3.3.4 Oppbevaring

Når Patrol 2 ikke er i bruk skal den oppbevares slik at kun personell med opplæring får tilgang til Patrol 2. Egen oppbevaringsbag skal benyttes. Batterier settes til lading når Patrol 2 ikke er i bruk.

4.3.3.5 Effekt på fugl

Fugleart	Flyr mot kilden	Videre reaksjon
Måker	Ja	Holder over lydilden og flyr vekk
Kråkefugler	Ja	Holder over lydilden og flyr vekk
Vipe	Nei	Holder over sin egen posisjon og flyr vekk
Due	Av og til	Flyr normalt direkte vekk
Stær	Nei	Flyr normalt direkte vekk

4.3.3.6 Spesielle krav til personell

Opplæring i bruk av SCARECROW PATROL 2, Ref ZV-P-F150-02

4.3.3.7 Erfaring med bruk av varselskrik

Varselskrik (Patrol 2)

- Kråker tiltrekkes av varselskrik, fra flere hold, for så å trekke opp i trær
- Duer flykter rett vekk, ved høyt volum på Patrol 2
- Viper flyr mot kilde for så å trekke vekk, god effekt sammen med skremmeskudd. Vipene kan være borte i flere timer.
- Skremmeskudd gir ekstra effekt ved bruk av varselskrik

4.4 Spesielle forhold

I snørike perioder skal det under inspeksjon rettes spesiell oppmerksomhet mot områder hvor dyr lettere kan ha mulighet for å komme innenfor flyplassgjerdet.

Ved innføring av LVP skal det også under inspeksjon av flyplassområdet vises oppmerksomhet mot områder hvor dyr ofte ferdes.

4.5 Rapportering

4.5.1 Felling av rådyr/storvilt

Dette skal registreres i Mesys. Viltneemd skal varsles etter enhver felling: dato, alder og kjønn. Sikkerhetssjef varsler viltneemd på bakgrunn av innrapportering i Mesys. Lufthavnen har personell som er godkjente jegere for felling av rådyr.

Kontakter	Navn	telefon	e-post
Viltneemda i Sola Kommune	Audun Myhre	90792131	audun.myhre@lyse.net

4.5.2 Rapportering i Mesys som luftfartshendelser

All storvilt som krysser rullebane skal rapporteres i Mesys som luftfartshendelse.

Alle birdstrikes og funn av døde fugler på manøvreringsområdet skal rapporteres i Mesys som luftfartshendelse.

4.5.3 Rapportering til Zoologisk museum

Ved funn av døde fugler eller fuglerester skal fugleresten/fuglen fotograferes mot nøytral bakgrunn. Ved fuglen skal det legges en linjal som tydelig kan vise størrelsen på fuglen. Fotografiet sendes Christian.Kierulf.Aas@avinor.no via e-post, merket mesysnummeret for den aktuelle registreringen. Det er viktig å foreslå fugleart i mesysmeldingen.

Fugleresten skal lagres i fryseboks, i pose merket mesysnummeret. Zoologisk museum gir tilbakemelding via e-post

- om fotografiet gir tilstrekkelig informasjon for sikker identifikasjon slik at fugleresten kan destrueres, eller
- om fugleresten må sendes inn for identifisering

Fotografiet skal om mulig vise deler av fugl som er viktige for identifikasjon (se punkt 9).

Fugler kjennetegnes ofte ved

- størrelse
- mønster på vinger
- lengde og farge på nebb og bein
- spesielle fargekombinasjoner på fuglekroppen

4.5.4 Oversikt over konflikter mellom fly og fugler/dyr

Sikkerhetssjef utarbeider iht. BSL E 4-1 og vedlikeholder oversikt over antall birdstrikes og konflikter fly/dyr ved lufthavnen. Rapportene danner også grunnlag for utarbeidelse av risikomatrise.

4.5.5 Årlig rapport

Flyplassjef, ved sikkerhetssjef, sender årlig rapport om tiltak mot fugler og dyr i henhold til håndbok for flyplassjef, til flytryggingsskomiteen og til zoologisk museum, ref ZV-P-F150-01.

5.0 SPESIELL KRAV TIL PERSONELL OG UTSTYR

Personell

Personell som skal utføre fugl- og viltkontroll skal ha gjennomført Avinors fugl- og viltkontroll-opplæring.

6.0 REFERANSER OG GRENSESNIITT

Referanser

BSL E 4-1, Tiltak mot fugler og dyr
[AV-H-F002](#) Håndbok for flyplassjef

7.0 GRENSESNIITT

Prosedyre for inspeksjon og rapportering av ferdelsesområdet.

8.0 VEDLEGG

[ZV-P-F150-01](#) Rapport om tiltak mot fugler og dyr
[ZV-P-F150-02](#) opplæring bruk av våpen og verktøy Fugl- og viltkontroll

9.0 EKSEMPLER FOTO AV FUGLERESTER

